

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Craiu,
Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către avocatul Alexei Smochina în interesele Societății cu răspundere limitată „Cermicom”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Peisaj-Art” societatea cu răspundere limitată împotriva Societății cu răspundere limitată „Cermicom” cu privire la încasarea penalității de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către avocatul Andrei Don în interesele Societății comerciale „Peisaj-Art” societate cu răspundere limitată, casată hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 iulie 2015 și emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 31 martie 2015, SC „Peisaj-Art” SRL a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cermicom” cu privire la încasarea penalității de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza contractului nr. 1 din 31 iulie 2014, SRL „Peisaj-Art” s-a obligat să livreze materiale necesare precum și să monteze obiectul indicat de pîrît SRL „Cermicom” tavane extensibile, iar pîrîta s-a obligat să achite prețul materialelor și a manoperei în modul și termenii conveniți și deși, SRL „Cermicom” la momentul înaintării acțiunii și-a onorat integral obligațiile, achitățile au avut loc cu întârziere, iar în acest mod, consideră că pîrîtul a admis o încălcare gravă a intereselor sale și a legislației în vigoare, privind executarea obligațiilor.

Menționează că, luînd în considerație perioada îndelungată de neachitare și suma de care nu a putut dispune SRL „Peisaj-Art”, a fost nevoită să calculeze penalitatea de întârziere în mărime de 10405,89 lei.

Prin urmare, solicită SRL „Peisaj-Art” încasarea de la SRL „Cermicom” penalitatea de întârziere în sumă de 10405,89 lei și taxa de stat în cuantum de 312,17 lei, iar în total suma de 10718,06 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 iulie 2015, acțiunea SRL „Peisaj-Art” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 august 2015, SC „Peisaj-Art” SRL a depus cerere de apel nemotivată, iar la 11 noiembrie 2015 a depus apel motivat, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015 a fost admis apelul declarat de către reprezentantul apelantului SC „Peisaj-Art” SRL avocatul Andrei Don, casată hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii.

La 09 martie 2016, avocatul Alexei Smochina în interesele SRL „Cermicom” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Recurentul, Alexei Smochina în interesele SRL „Cermicom”, în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece a interpretat în mod eronat norma legală și anume prevederile art. 268 și 271 Codul civil și nu a ținut cont de faptul că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Menționează că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 626 alin. (3) Codul civil, astfel la momentul executării contractului reclamantul nu și-a rezervat dreptul de a solicita achitarea penalității, prima adresare în acest sens fiind sub formă de pretenție, peste mai multe luni după achitarea definitivă de către SRL „Cermicom” a datoriei, și prin urmare nu era în drept să ceară executarea unei obligații inexistente.

Mai menționează că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, deoarece în decizia contestată se face referire la facturile fiscale care lipsesc la materialele dosarului, a susținut calculul efectuat de intimată, deși acesta este efectuat în lipsa cărorva documente justificative a cifrelor indicate în aceasta.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii rezultă că Alexei Smochina în interesele SRL „Cermicom” a recepționat decizia instanței de apel motivată la 31 decembrie 2015, iar cererea de recurs a depus-o la 09 martie 2016.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 11 mai 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Pe parcursul examinării pricinii s-a stabilit că între SRL „Peisaj-Art” și SRL „Cermicom” s-au constituit raporturi contractuale bilaterale, astfel intimatul SRL

„Peisaj-Art” și recurentul SRL „Cermicom” au încheiat la 31 martie 2014 contractul nr. 1, prin care SRL „Peisaj-Art” s-a obligat să livreze materialele necesare și să monteze tavane extensibile, iar SRL „Cermicom” s-a obligat să achite prețul materialelor (f.d. 5-6).

Conform pct. 3.1 din contractul nominalizat, prețul materialelor se achită de către beneficiar în modul următor: -50% înainte de livrare a materialelor la obiect, în conformitate cu devizul prezentat de către executant; 50% în termen de 7 zile din momentul livrării mărfii (f.d.5).

Prevederile pct. 4.3 din contract stipulează că în urma nerespectării termenelor executării prezentului contract (pct. 3.1, 3.2, 3.3), beneficiarul se obligă să achite executantului 0,5% pentru fiecare zi din prețul materialelor livrate și a lucrărilor efectuate.

Astfel, s-a mai stabilit că la 18 februarie 2015 intimatul SRL „Peisaj-Art” prin intermediul reprezentantului său s-a adresat cu cerere prealabilă către SRL „Cermicom” solicitând achitarea penalității în mărime de 10405,89 lei, invocând calcularea acesteia din motivul neachitării îndelungate a sumelor. Iar, prin răspunsul primit la 14 martie 2015, SRL „Cermicom” i-a refuzat în admiterea cererii prealabile.

Ulterior, la 31 martie 2015 SC „Peisaj-Art” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SC „Cermicom” SRL prin care a solicitat încasarea penalității de întârziere în mărime de 10405,89 lei și taxa de stat achitată în mărime de 312,17 lei.

Prima instanță examinând pricina în fond a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii, respingând-o ca fiind neîntemeiată, pe motiv că nu au fost prezentate probe pertinente în susținerea cererii de chemare în judecată.

Hotărîrea primei instanțe a fost contestată cu apel de către SC „Peisaj-Art” SRL, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Instanța de apel, examinînd temeinicia și legalitatea hotărîrii primei instanțe a admis apelul declarat de către SC „Peisaj-Art” SRL, casînd hotărîrea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost admisă și dispusă încasarea de la SRL „Cermicom” în beneficiul SC „Peisaj-Art” SRL penalitatea de întârziere în mărime de 10405,89 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și la depunerea cererii de apel în mărime de 546,29 lei.

Judecînd recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat eronat normele de drept material și procedural, și prin urmare neîntemeiat a admis acțiunea, pe cînd, în speță, prima instanță a emis o concluzie legală și întemeiată reieșind din următoarele.

Conform art. 514 Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit, (delict) și orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) CPC, probe în pricini civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Astfel, după cum rezultă din actele pricinii și anume din cererea de chemare în judecată, recurentul SC „Cermicon” SRL și-a onorat pe deplin obligațiile contractuale față de intimatul SC „Peisaj-Art” SRL. Totodată se invocă în acțiune că SC „Cermicon” SRL și-a onorat obligațiile financiare cu întârziere, adică peste termenul limită indicat în contract și în temeiul unui calcul efectuat de reclamantul-intimat acesta a și solicitat încasarea penalității de întârziere în mărime de 10405,89 lei.

Instanța de recurs reține că prima instanță corect a stabilit că în calculul efectuat de reclamantul-intimat sunt indicate numărul facturilor fiscale din 31 martie 2014, 22 aprilie 2014 și 24 aprilie 2014, zilele de întârziere, sumele de bani și deja calculul efectuat privind penalitatea de întârziere, însă ținînd cont de perioada îndelungată de neachitare a sumei, în cadrul examinării pricinii intimatul nu a putut preciza care este perioada la care se face referire. Mai mult, calculul prezentat la cererea de chemare în judecată este efectuat de reclamant în baza unor facturi fiscale care la fel nu au fost prezentate în cadrul examinării pricinii, și prin urmare just prima instanță a concluzionat că nu poate fi apreciată perioada de timp în care a fost livrată marfa, cînd a fost achitată și care este perioada de întârziere.

Reieșind din calculul prezentat de intimat, la fiecare factură fiscală este indicată o sumă de bani, care l-a fel corect au fost respinse de instanța de fond, or conform pct. 3.1 din contractul încheiat între părți prețul materialelor se achită de către beneficiar în modul următor: -50% înainte de livrare a materialelor la obiect, în conformitate cu devizul prezentat de către executant; 50% în termen de 7 zile din momentul livrării mărfii.

În circumstanțele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că prima instanță corect a concluzionat că nu sunt clare sumele indicate, sunt sumele din facturile fiscale totale sau sunt sumele rămase după achitarea a 50% înainte de livrare a materialelor la obiect. Totodată, nu este clar cum au fost calculate zilele de întârziere, deoarece în cadrul judecării pricinii nu au fost prezentate probe privind rulajul bancar privind achitarea sumelor și prin urmare este cert stabilit că reclamantul-intimat a calculat unipersonal penalitățile de întârziere fără a prezenta facturile fiscale, rulajul bancar, pentru a putea clarifica dacă a avut loc întârzierea achitării sumei, iar calculul penalității de întârziere prezentat de SRL „Peisaj-Art” în susținerea acțiunii la fel corect a fost respins de instanța de fond, deoarece acesta nu reprezintă un act contabil care ar confirma solicitările reclamantului.

În acest context, instanța de recurs reține ca greșită și contrară prevederilor normelor de drept material și procedural enunțate, concluzia instanței de apel de casare a hotărîrii primei instanțe și emitere a unei noi hotărîri de admitere a acțiunii, fiind întemeiată critica recurentului în sensul că instanța de apel și-a

fundamentat concluzia doar pe susținerile reclamatului-intimat, a dat o apreciere arbitrară probelor, dar nu după intima convingere.

În atare circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, soluția primei instanțe de respingere a acțiunii este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor în conformitate cu art. 130 CPC și respectării prevederilor art. art. 121, 122 CPC. Constată că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art.268, 512, 513, 514, 572, 624 și 626 Codul civil, ceea ce a dus la pronunțarea unei hotărâri nelegitime și neîntemeiate.

Așadar, soluția dată de prima instanță conform prevederilor legale enunțate este legală și întemeiată, care a cercetat pertinent probele administrate la materialele pricinii și corect a soluționat litigiul dat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Cermicom”, de a casa integral decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Alexei Smochina în interesele Societății cu răspundere limitată „Cermicom”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015 și se menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Peisaj-Art” societatea cu răspundere limitată împotriva Societății cu răspundere limitată „Cermicom” cu privire la încasarea penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru